

ACTUALISATIE BELEID EN UITVOERING SOCIAAL DOMEIN 2016

'VAN TRANSITIE NAAR TRANSFORMATIE'

januari 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Terugblik: 2015.....	5
3. Kernthema's binnen de ontwikkeling van het sociaal domein.....	7
3.1 Integraal werken	7
3.2 Doorontwikkelen Dronter Koers.....	7
3.3 Algemene voorzieningen en versterken voorveld	9
3.4 Communicatie.....	9
3.5 Regionale samenwerking	9
3.6 Bedrijfsvoering.....	11
4. Financieel kader	13
Deel A: Actualisatie Wmo 2016	16
A1. Financieel kader en opgave 2016	16
A2. Speerpunten 2016	17
Deel B: Actualisatie Jeugd 2016.....	19
B1. Financieel kader en opgave 2016.	19
B2. Speerpunten	20
Deel C: Actualisatie Participatiewet 2016.....	22
C1. Financieel kader met toelichting.....	22
C2. Speerpunten	23
Bijlage 1: Bijgesteld financieel kader (september circulaire 2015).....	26
Bijlage 2: Meerjarenbegroting WMO	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage 3: Meerjarenbegroting Jeugd.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage 4: Meerjarenbegroting Participatiewet	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding

In september 2014 heeft de gemeenteraad het 'Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018' (kortweg beleidsplan TSD) vastgesteld. In het beleidsplan TSD is beschreven hoe de gemeente Dronten de taken op het gebied van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet vorm wil geven. In het beleidsplan zijn de volgende doelen omschreven:

- Versterken van de lokale sociale infrastructuur door het bevorderen van de eigen kracht van samenleving en inwoners, het versterken van de eigen regie van inwoners en het opheffen van de belemmeringen voor het benutten van de eigen kracht;
- Realiseren van ondersteuning van mensen in een kwetsbare positie, in eerste instantie door de omgeving. Wanneer mensen uiteindelijk toch gebruik moeten maken van de overheid, dan dit voor hen zo makkelijk mogelijk organiseren;
- Stimuleren en faciliteren van innovatieve werkvormen en duurzame samenwerkings- en/of organisatievormen om tot een meer integrale en effectieve ondersteuningsstructuur te komen.

De raad heeft in de programmabegroting 2014 als kader meegegeven dat de transities binnen het sociaal domein budgettair neutraal uitgevoerd moeten worden. Met uitzondering van het risico op de herstructurering van de Wsw.

Inmiddels hebben we het eerste implementatiejaar achter de rug. We kunnen constateren dat de ingezette lijn de juiste is voor de gemeente Dronten. Op dit moment is dus geen drastische koerswijziging nodig in het beleid.

Is er beleidsbijstelling nodig?

Op basis van de ervaringen en resultaten tot nog toe kunnen we concluderen dat het Beleidsplan TSD stevig staat en de doelen en uitgangspunten niet hoeven worden aangepast. De concretisering en operationalisering van de doelen vraagt echter wel om een verdere uitwerking. Daarnaast hebben we weliswaar een goede start gemaakt in 2015, maar we zijn er nog niet. In 2016 (en 2017) moeten proces en werkinstructies verder worden geoperationaliseerd en de gidsen beter opgeleid worden vragen van inwoners integraal te behandelen en mensen aan te spreken op eigen kracht. Daarnaast moeten de administratieve en financiële processen (ao/ic) stevig neergezet en verankerd worden binnen de interne bedrijfsvoering. De transitie is gelukt, maar we staan nog aan het begin van de transformatie.

Waarom deze actualisatie?

Dit document moet gezien worden als een aanvulling op de programmabegroting 2016 (programma 6 sociale voorzieningen en maatschappelijke werk, onderdeel transitie sociaal domein) en een opstap naar de kadernota 2017. Daarnaast geven we een korte terugblik en de eerste inzichten over het implementatie jaar 2015. De vierde kwartaalrapportage SD zal naar verwachting begin tweede kwartaal gereed zijn en bij de jaarrekening presenteren we het definitieve beeld over 2015.

In deze actualisatie gaan we in op de consequenties van de aangepaste financiële kaders en welke accenten dit vraagt bij de uitvoering van het beleid in 2016 en verder. Zoals in de programmabegroting 2016 is aangegeven hebben we vanaf 2016 te maken met aangepaste financiële kaders van het rijk. Toen de programmabegroting geschreven werd, was er nog geen gelegenheid om de consequenties hiervan door te denken en rekenen. Bovendien bestond er nog geen goed inzicht in de uitputting van de diverse budgetten en de (eerste) effecten van de ingezette beleidsmaatregelen. Hier hebben we nu beter zicht op, alhoewel het volledige beeld pas duidelijk zal zijn bij de jaarrekening 2015.

Belangrijk is om te realiseren dat deze actualisatie niet gebaseerd is op een uitgebreide evaluatie van het totale beleidsplan TSD; daarvoor is het nog te vroeg. De evaluatie van het beleidsplan staat gepland in het najaar van 2017. In deze actualisatie zijn wel verwerkt de informatie uit de verschillende tussen- en kwartaalrapportages, een eerste evaluatie van de Dronter Koers, onze eigen observaties, ervaringen, leerpunten en signalen die we van inwoners en onze samenwerkingspartners hebben ontvangen.

Afstemming OBD, externe partners en zorgaanbieders

Een concept van dit document is in januari besproken met een vertegenwoordiging vanuit het OBD. De besproken punten zijn verwerkt in de versie die nu voorligt. Daarnaast heeft OBD advies uitgebracht over onafhankelijke cliëntondersteuning. Dit advies hebben wij ter harte genomen en verwerkt in hoofdstuk 3 kernthema's ontwikkeling sociaal domein. De externe partners/zorgaanbieders hebben we geïnformeerd en de gelegenheid gegeven te reageren. Hierop zijn .. reacties gekomen die zijn verwerkt in Een aantal ontwikkelingen waren al ter sprake gekomen en afgestemd in de bijeenkomsten die in september en december zijn geweest.

Leeswijzer

Deze actualisatie van het beleidsplan begint met vier hoofdstukken die over het sociaal domein in de breedte gaan. Na de inleiding volgt in hoofdstuk 2 een korte terugblik op 2015: welke resultaten zijn bereikt en waar zijn we tegen aangelopen? In hoofdstuk 3 worden de integrale kernthema's toegelicht. Vervolgens komt in hoofdstuk 4 het financiële kader aan de orde. Na deze 'transitie overstijgende' hoofdstukken wordt in de delen A, B en C ingezoomd op de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen de Wmo (deel A), Jeugd (deel B) en Participatiewet (deel C).

2. Terugblik: 2015

We kunnen terugkijken op een veelbewogen jaar. Er is een goede start gemaakt met het doorvoeren van de veranderingen in het sociaal domein. Aan de hand van de voortgang- en kwartaalrapportages is de raad periodiek geïnformeerd over de voortgang. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste punten:

Dronter Koers

- De toegang tot ondersteuning of hulp is laagdrempelig en goed geregeld, via de bekende toegangen weten veel inwoners de gidsen al te vinden. Voor bepaalde groepen volwassenen is de toegang nog onvoldoende bekend, hier moet in de communicatie naar inwoners in 2016 gericht aandacht aan besteed worden;
- De samenwerking met onze partners, het onderwijs en de huisartsen verloopt goed. De lijnen zijn kort, men weet elkaar snel te vinden. Dit bevordert de samenwerking (domein overstijgend). Het integraal werken is echter nog wel een aandachtspunt. Het kost tijd om onze visie om te zetten in een fundamentele gedragsverandering bij professionals/ partners;
- Het werken volgens de Dronter Koers heeft geleid tot hoge werkdruk bij zowel gidsen, interventiebegeleiders, juridisch kwaliteitsmedewerkers en beleidsmedewerkers. Ondanks de overgang naar de nieuwe werkwijze en een nieuw systeem en de nodige problemen daarmee zijn inwoners met een hulpvraag tijdig geholpen;
- De route voor dyslexiezorg (via de IJsselgroep) week af van de Dronter Koers, omdat we deze zorg in samenwerking met het onderwijs vorm wilden geven, administratieve rompslomp wilden voorkomen en de gidsen over het algemeen te weinig expertise op het gebied van dyslexie hebben. Dit veroorzaakte echter veel verwarring bij scholen, zorgaanbieders en ook de IJsselgroep, waardoor zaken niet goed opgepakt werden. In de loop van het jaar hebben we nieuwe werkafspraken gemaakt die begin 2016 geëvalueerd worden.

Instroom

- Voor de Wmo geldt dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van een voorziening ongeveer gelijk is aan 2014. Dit was ook de ingezette lijn. Voor de Jeugdwet geldt dat er minder inwoners gebruik hebben gemaakt van voorzieningen dan verwacht. Voor beide domeinen is een verschuiving van een persoonsgebonden budget (PGB) naar zorg in natura (ZIN) voorzichtig zichtbaar;
- De verwachting was dat de hoogte van het klantbestand voor de Participatiewet zou toenemen met 52 klanten. De stijging is echter beperkt gebleven tot 11 klanten (eind 2015).

Uitgaven

- Op basis van de geïndiceerde kosten Wmo en Jeugd kunnen we stellen dat we financieel in de pas lopen. Ook voor de Participatiewet is de verwachting dat zowel de uitgaven van het BUIG-budget als het Participatiebudget binnen de gestelde kaders blijven.

Aanbod

- Van het trainingsaanbod dat we overkoepelend op scholen organiseren werd te weinig gebruik gemaakt, onder andere vanwege de drempel die ouders ervaren om hun kind in te schrijven. Daarom hebben we nieuwe afspraken over het trainingsaanbod gemaakt. Daarnaast werden kinderen op sommige scholen ondersteund door Triade (Sterk in de Klas) of Vitree (Sterk op school) of Intraverte (voorliggende voorziening voor individuele ondersteuning vanuit de zorgverzekering). Dit aanbod voorziet in de behoefte.
- De lokale werkgeversbenadering ontwikkelt zich door. De vraagkant van werkgevers is over het algemeen goed in beeld, relaties worden goed onderhouden en nieuwe opgebouwd. De Werkplek, onze werkwijze om bedrijven te betrekken bij de Participatiewet, loopt goed en wint aan bekendheid. Naast individuele 'matchingen' zijn er initiatieven om binnen een bepaalde branche de krachten te bundelen of worden (meerjarige) convenanten afgesloten met werkgevers (o.a. Coloriet, Gamma). Daarnaast groeit het aantal afspraken voor werkervaringsplaatsen en vrijwilligerswerk met het maatschappelijk middenveld voor mensen die eerst een opstapje nodig hebben voor ze naar een reguliere baan kunnen.

Uitvoering

- De inkoop (en contractering) is voorspoedig verlopen. De partners zijn tevreden over het inkoopproces. De inkoop biedt ruimte voor creativiteit en nieuwe initiatieven, waardoor sommige aanbieders hun aanbod uitbreiden of besluiten zich in Dronten te vestigen;
- Bij het opstellen van het beleidsplan TSD hadden we nog geen enkel zicht op een mogelijke toe- of afname van het aantal klachten en bezwaarschriften. Voor alle drie domeinen geldt dat het aantal bezwaarschriften dat inwoners hebben ingediend zeer beperkt is.
- Zowel inwoners als de gemeente hebben last gehad van het feit dat de Sociale Verzekeringsbank de zaken niet op orde had;
- Begin 2015 heeft het college besloten de inning van de ouderbijdrage op te schorten, tot nader onderzoek naar ouderbijdragen in de Tweede Kamer zijn besproken. Inmiddels is landelijk besloten de ouderbijdrage voor jeugdhulp af te schaffen.
- Uitvoering Participatiewet/ Wsw: In 2015 zijn de gemeenten Kampen en Dronten gestart met een onderzoek naar mogelijke varianten voor een nieuwe uitvoeringsstructuur voor de Participatiewet/Wsw.

Regionale samenwerking

- In het kader van de Wmo is in regionaal verband een integraal beleids- en uitvoeringsplan opgesteld 'Het Regionaal Kompas 2015 – 2017'. Het nieuwe Kompas stelt het beleidskader voor dak- en thuislozen, 'zorgmijders', verslaafden, zwerfjongeren, ex-gedetineerden, slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling en mensen die gebruik maken van beschermd wonen voorzieningen.
- Het regionaal beleidsplan Jeugd is geactualiseerd en op basis van deze actualisatie is gestart met de inkoop voor regionale jeugdhulp 2016 en 2017.
- Over Veilig Thuis Flevoland (VTF) zijn regionaal afspraken gemaakt over de uitvoering in 2016. Evenals in 2015 krijgt VTF extra budget om de organisatie verder in te richten op de nieuwe werkwijze en taken ten gevolge van de transitie.
- Er is een keuze gemaakt ten aanzien van de arbeidsmarktregio. De samenwerking in het regionaal werkbedrijf Flevoland wordt gecontinueerd en verloopt goed.

3. Kernthema's binnen de ontwikkeling van het sociaal domein

In het beleidsplan TSD is een aanzet gegeven voor een ontwikkelagenda 2015 – 2018. Enkele thema's hebben we al opgepakt, zoals de notitie vrijwilligerswerk & familiezin, de implementatie van het project 'Vraag Elkaar' en de doorontwikkeling van de Dronter Koers. Andere thema's zijn we in 2015 nog niet aan toe gekomen, omdat de focus lag op zorgcontinuïteit en de basis op orde. In dit hoofdstuk schetsen we de prioriteiten voor 2016 (en 2017).

3.1 Integraal werken

In 2015 zijn we gestart met een integrale benadering van de domeinen zorg, jeugd en werk. Ondanks dat de samenwerking tussen de drie domeinen sterk verbeterd is, is het integraal werken een aandachtspunt. Beleid, regelgeving en processen moeten verder geoperationaliseerd worden.

Aandachtspunten in 2016 zijn daarbij:

- Integraal inregelen van werkprocessen (eenduidige toetsing en beoordeling offertes, criteria PGB, eenduidig contractbeheer etc.);
- Eenduidige werkwijze van gidsen en kwaliteit op toegang verder ontwikkelen (criteria formuleren voor het niet inzetten van zorg of beëindigen van zorg is daaraan voorafgaand eveneens relevant);
- Overgang 18- (jeugd) naar 18+ (Wmo/Participatiewet) versoepelen.

De implementatie van een nieuwe ICT-applicatie begin 2016 zal het integraal werken eveneens ondersteunen (zie paragraaf 4.6).

Voor de gidsen, op uitvoeringsniveau, betekent integraal onder andere:

- Organiseren van ronde tafel gesprekken en opstellen integraal routeplan, waarin aandacht is voor alle leefgebieden, de relatie wordt gelegd met lichtere arrangementen in het 'voorveld' en de 'eigen kracht' wordt aangesproken;
- Versterken van deskundigheid van gidsen/ wijknetwerken door opleiding en intervisie;
- Ervoor zorgen dat familie, vrienden, buurtgenoten of andere personen uit het netwerk van de inwoner nadrukkelijker aanwezig zijn bij het rondetafelgesprek, om op die manier te inventariseren wat de mogelijkheden zijn van het eigen netwerk.

3.2 Doorontwikkelen Dronter Koers

Het verder integraal werken tussen de drie domeinen gaat hand in hand met het doorontwikkelen van de Dronter Koers. In 2015 is een eerste evaluatie gehouden van de Dronter Koers. Er is een breed draagvlak voor de nieuwe aanpak, maar we lopen ook tegen knelpunten aan die vragen om bijstelling, versimpeling of verder doorontwikkelen van onze werkwijze en aanpak.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

De gemeente voorziet in de overeenkomst Toegang en Werkwijze in de mogelijkheid dat cliënten een beroep kunnen doen op een zelf gekozen (betaalde) cliëntondersteuner. Dit is echter onvoldoende bekend bij de inwoners en informatie hierover is niet beschikbaar op de gemeentelijke website. Het OBD heeft hier aandacht voor gevraagd. De gemeente zal de informatie over cliëntondersteuning duidelijk plaatsen op de (nieuwe) website en meenemen in de aanpassing van de verschillende folders (zie ook onder 3.4 communicatie en onder speerpunten Wmo).

Gidsen/ wijknetwerken

Het is belangrijk dat de gidsen en wijknetwerkleiden elkaar nog beter leren kennen en dezelfde taal leren spreken. Alle medewerkers binnen de wijknetwerken hebben een andere achtergrond, opleiding, ervaring en werkwijze. Enerzijds ontsluiten we daarmee een schat aan kennis en ervaring. Anderzijds is het ook lastig als mensen elkaar niet goed begrijpen. Door in te zetten op een gemeenschappelijk opleidingsplan met daarin de intervisie binnen de wijknetwerken als speerpunt, hopen we deze werelden verder bij elkaar brengen. De medewerkers moeten daarbij verder ondersteund worden door duidelijke werkprocessen en -instructie (zie onder 4.1).

Bij de doorontwikkeling van de rol als gids moeten keuzes worden gemaakt in wat er precies van een gids verwacht wordt. Is een gids alleen een procesregisseur of verwachten we van een gids een gedegen inhoudelijke kennis op allerlei gebieden en vaardigheden die richting hulpverlening gaan? Bij de jeugdguiden zien we dat de rol van gids is gekoppeld aan de functie van praktijkondersteuner die zelf ook gesprekken voeren met inwoners en goed inhoudelijk kunnen beoordelen wat er in het vervolgtraject nodig is. Dit heeft als voordeel dat minder jongeren/ gezinnen worden doorverwezen en dat we een ombuiging zien naar meer preventief aanbod en/of afhandeling in de eerste lijn. We gaan onderzoeken of dit binnen de Participatiewet en Wmo ook mogelijkheden biedt.

Zowel voor de guiden Jeugd als Wmo is tijdelijk extra capaciteit ingezet in 2015. De extra inzet voor jeugd is verwerkt in de begroting 2016. Voor de Wmo wordt de inhuur voorlopig gecontinueerd en wordt medio 2016 op basis van reële caseload bekeken in hoeverre er sprake is van capaciteitstekort.

Interventieteam

Bij Interventieteam zien we dat het gekozen vertrekpunt om verdere uitwerking vraagt. De focus lag in eerste instantie vooral op 'multi problem' casuïstiek en ondersteuning van de wijknetwerken. In de loop van het jaar werd duidelijk dat steeds meer inzet gevraagd wordt voor aansluiting op de regionale structuur (maatschappelijke opvang, oGGZ, Veilig Thuis), crisis en (dreigende) calamiteiten en ondersteuning/ advisering bestuurders. Het werkgebied van het Interventieteam beslaat onder meer: alle meldingen van Veilig Thuis (huiselijk geweld en kindermishandeling), vervuiling & verwaarlozing, schuldenproblematiek, huisvestingsproblematiek (dreigende ontruiming), verwarde personen, overlast, eer gerelateerd geweld en vermoedens van radicalisering. In 2015 zijn er circa 190 meldingen/ casus binnen gekomen. De aard van de meldingen/ casuïstiek is zeer divers, vaak complex en regelmatig gaat het om inwoners of gezinnen waarbij ernstige problemen spelen; met name als er kinderen of jongeren in het spel zijn.

Bestuurlijk is daarnaast de opdracht gegeven om te komen tot een effectieve aanpak van sociale calamiteiten in samenwerking met ketenpartners. Met als doel daarmee maatschappelijke onrust ten gevolge van feitelijke/ dreigende sociale calamiteiten te beperken en waar mogelijk te voorkomen. Daarbij is de opgave om de aanpak van sociale calamiteiten op een logische manier aan te laten sluiten bij de bestaande procedures en afspraken op het gebied van openbare orde en veiligheid. Het college heeft in november 2015 het Sociale Calamiteitenprotocol (SCP) vastgesteld. Belangrijk hierbij is dat de wettelijke toezichtstaak goed belegd is. Als er sprake is van een feitelijke calamiteit of geweld moet dit worden gemeld bij de Inspectie jeugd of als het een volwassene betreft bij de GGD.

Op 10 december is het SCP gepresenteerd aan de raad. Onder leiding van het COT (Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement) zijn raadsleden in gesprek gegaan over welke uitgangspunten gehanteerd worden bij calamiteitsituaties en welke handvatten er nodig zijn voor het omgaan met calamiteiten ('gedragscode').

Het voorstel is deze uitgangspunten vast te stellen en vervolgens toe te voegen aan het SCP (bijlage).

Voor 2016 is de opdracht:

- De structuur en werkafspraken rondom het Interventieteam duidelijker neerzetten, onder meer door wekelijks (multidisciplinair) interventieoverleg om casuïstiek in beeld te brengen;
- Verbetering van de aansluiting op de regionale structuur (Veilig Thuis, Samen Veilig, (jeugd) GGZ, etc.) en vice versa;
- Versterking van de regierol van de gemeente;
- Trainen op het omgaan met (dreigende) calamiteiten en inregelen zorgpiket
- Vaststellen van een 'gedragscode' door de raad hoe om te gaan met een calamiteit in het sociaal domein

Om dit te organiseren zijn extra middelen en menskracht nodig. De raad wordt voorgesteld de benodigde middelen voor deze beleidsperiode (2016 – 2018) uit de bestemmingsreserve beschikbaar te stellen.

3.3 Algemene voorzieningen en versterken voorveld

Algemene voorzieningen zijn voor iedereen toegankelijk, met en zonder beperkingen. Voorbeelden zijn: Openbaar Vervoer, buurthuizen, was- en strijkservice, maaltijdservice, ouderenwerk, consultatiebureau (jeugdgezondheidszorg), huisarts, Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor een algemene voorziening is geen toestemming van de gemeente nodig of een doorverwijzing van een instantie. Deze voorzieningen stellen mensen in staat om (ondanks hun beperkingen) zelfredzaam en zelfstandig te zijn en mee te blijven doen. Onder het 'voorveld' verstaan we: alle organisaties die met vrijwilligers werken en met hulpvragen van inwoners te maken hebben en een signalerende rol (kunnen) vervullen. Dit kunnen professionele organisaties zijn, maar ook vrijwilligersorganisaties of informele netwerken die spontaan zijn ontstaan in een bepaalde buurt.

Om ervoor te zorgen dat er minder snel opgeschaald hoeft te worden naar (dure) voorzieningen en sneller afgeschaald kan worden naar algemene voorzieningen of 'eigen kracht' is het van belang dat er een breed aanbod aan algemene voorzieningen is en het voorveld beter in stelling wordt gebracht. Hierdoor willen we het gebruik van (dure) voorzieningen beperken en daarmee de budgetten beheersbaar houden. Ondanks dat inwoners al steeds meer gebruik maken van de preventieve programma's zoals Home-Start en Eigen Kracht conferenties is er nog onvoldoende zicht op wat er in het voorveld 'allemaal te koop is' en is dit onvoldoende bekend bij beleidsmakers, gidsen, maatschappelijke organisaties en het wijknetwerk. Door samen met betrokkenen te bepalen wat nodig is om de inzet in het voorveld te vergroten (in relatie tot de maatschappelijke opgave van de Dronter Koers) kan het voorveld verder worden versterkt.

3.4 Communicatie

In 2016 zal er een nieuwe digitale sociale kaart van de gemeente Dronten gelanceerd worden. Deze sociale kaart zal naast de traditionele NAW-gegevens van organisaties ook informatie over het ingekochte aanbod bevatten. Ook komt er toegankelijke informatie over velerlei onderwerpen in te staan. Alle teksten zijn opgesteld met het stimuleren van zelfredzaamheid van inwoners in gedachten. Naast inwoners kunnen gidsen en ander professionals werkzaam in de gemeente Dronten ook gebruik maken van de informatie van de sociale kaart.

Naast de ontwikkeling van de sociale kaart is het van belang een eenduidige communicatiestrategie komt, hierbij wordt uiteraard (ook) vanuit het klantperspectief naar zaken gekeken. Hierbij wordt aandacht besteed aan onder andere de volgende onderwerpen:

- Folders eenduidig en herkenbaar;
- Informatiemarkt organiseren voor inwoners.

3.5 Regionale samenwerking

Regionaal Kompas

In de Wmo 2015 is elke gemeente volledig verantwoordelijk geworden voor de opvang en hulpverlening aan de meest kwetsbare groepen. Regionale samenwerking tussen gemeenten is wettelijk vastgelegd. De wijze waarop wordt aan de gemeenten gelaten. De centrumgemeenten worden nog in stand gehouden ten behoeve van de verdeling van de rijksmiddelen (decentralisatie-uitkeringen). Mogelijk zal na 2017 de uitkering verder worden gedecentraliseerd naar alle gemeenten. Op landelijk niveau wordt nagedacht over de rol van de centrumgemeenten in de toekomst en het door decentraliseren van de taak Beschermd Wonen.

Het nieuwe wettelijke kader en de toevoeging van het beschermd wonen, vormen aanleiding de beleidsonderdelen te integreren in één beleidsnota: het Regionaal Kompas 2015 – 2017. Het nieuwe Kompas stelt het beleidskader voor dak- en thuislozen, zorgmijders (oGGZ), zwerfjongeren, ex-gedetineerden, verslaafden, slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling en mensen die gebruik maken van beschermd wonen voorzieningen. Op basis van het regionale beleidskader is het uitvoeringsplan maatschappelijke opvang 2015 – 2017 opgesteld.

Veilig Thuis Flevoland (VTF)

Het rijk heeft gekozen voor het onder één organisatie brengen van de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld, onder de naam Veilig Thuis. VTF heeft de opdracht om te komen tot een integrale aanpak (één gezin, één plan), samenhang in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, en een herkenbare plek waar inwoners en professionals terecht kunnen met vraagstukken omtrent relationeel geweld. Het meldpunt geeft professionals en inwoners advies en informatie, maar komt ook zelf in actie. Bij vermoedens van kindermishandeling kan een onderzoek worden gestart, of kan gekozen worden voor een 'outreaching' benadering gericht op vrijwillige hulpverlening. Veilig Thuis is wettelijk verankerd in de Wmo, maar wordt met name vanuit de Jeugdhulp gefinancierd. Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor dit meldpunt.

Aandachtspunten voor 2016 zijn: aansluiting op de lokale infrastructuur (voor Dronten is dit voornamelijk het Interventieteam en -overleg), in samenwerking met Samen Veilig Flevoland organiseren van bereikbaarheidsdienst, procesregie en monitoring. Door concentratie van taken in één organisatie moet er ook meer efficiency tot stand komen. In de transitieperiode 2015 en 2016 krijgt VTF incidenteel extra subsidie uit de regio om dit te realiseren. Ook wordt onderzocht of samen gewerkt kan worden met andere regio's.

Actualisatie Regionaal Beleidsplan Jeugdhulp (RBP)

In de actualisatie van het RBP wordt het belang van de beweging van specialistische zorg naar 'de voorkant' benadrukt en inhoudelijk uitgewerkt. Het uitgangspunt is in Flevoland dat we meer en hoogwaardige jeugdhulp dichtbij kinderen willen leveren; lokaal, aan de voorkant. Daarnaast willen we dat specialistische kennis in alle segmenten van de jeugdhulpketen aanwezig is en continu verder wordt ontwikkeld. Intensieve zorg – soms ook buiten de directe omgeving van het kind – zal nodig blijven. Door kennis en vaardigheden naar de voorkant te brengen en specialistische kennis in alle jeugdhulpfuncties een belangrijke plek te geven, worden we als regio Flevoland steeds effectiever in het bieden van jeugdhulp. De voorgenomen beweging van specialistische zorg naar de voorkant noemen we in Flevoland 'Ombuiging'. Bestuurlijk is vastgesteld dat deze beweging inhoudt dat regionaal budget steeds meer beschikbaar komt voor lokale inzet.

Centrumregeling Sociaal Domein

De Flevolandse gemeenten hebben eind 2014 samenwerkingsafspraken gemaakt over de uitvoering van diverse taken in het sociaal domein. Deze afspraken zijn vast gelegd in de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland en uitgewerkt in een Dienstverleningshandvest. In 2016 wordt het Dienstverleningshandvest aangepast op alle wijzigingen van de afgelopen periode. Daarnaast wordt de Centrumregeling geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten hiervan zullen betrokken colleges en raden een keuze maken over continuering van de Centrumregeling na 2017.

Regionaal werkbedrijf Flevoland (Participatiewet)

Het regionaal werkbedrijf Flevoland is een netwerkorganisatie van UWV, Gemeenten en sociale partners. Sinds juni 2015 is het werkbedrijf van start gegaan met als doel het realiseren van garantiebannen voor kwetsbare mensen binnen Flevoland (zie deel C).

Onderzoek keuze nieuwe uitvoeringsstructuur Wsw en Participatiewet (business case)

De gemeenten Kampen en Dronten zijn aan het analyseren wat de mogelijke varianten zijn voor een nieuwe uitvoeringsstructuur voor de Wsw en de Participatiewet. Hierbij wordt intensief samen gewerkt tussen beide gemeenten op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

3.6 Bedrijfsvoering

2015 is wat betreft administratie, systemen en processen een uitermate complex jaar geweest. Hoogste prioriteit in het overgangsjaar was het waarborgen van de zorgcontinuïteit. Ondanks de gebrekkige gegevensoverdracht en grote druk om de uitvoering operationeel te krijgen, is het gelukt om de zorgcontinuïteit te realiseren. Daarbij heeft het perspectief van de inwoners voor de gemeente Dronten altijd voorop gestaan. Het heeft de gemeente echter veel tijd en capaciteit gekost om de administratieve en financiële processen in goede banen te leiden. Het overgangsrecht bij de Wmo en Jeugdwet maakte de situatie extra ingewikkeld. Daarnaast hebben ook het vaststellen van de eigen bijdragen met alle veranderingen en het inregelen van het trekkingsrecht uitgevoerd door de SVB (Sociale Verzekeringsbank) veel voeten in aarde gehad.

Het inregelen en inbedden van de administratieve systemen en processen zal de komende twee jaar nog de nodige inzet vragen van de gemeente, zorgaanbieders en serviceorganisaties (Aankoopcentrale Flevoland, SVB, CAK en Info Support). Conform onze visie 'Dronten participeert' blijft ons streven zo min mogelijk administratieve en bureaucratische rompslomp. Voor de inwoners zijn we hierbij op de goede weg. Voor de aanbieders, gidsen en de interne organisatie hopen we met een nieuwe ICT-applicatie hier in 2016 een goede slag te maken.

Bestuurlijk aanbestedingsmodel

Het bestuurlijk aanbestedingsproces is in 2014 en 2015 goed verlopen. Voor 2016 zijn de afspraken uit 2015 verlengd, waarbij op onderdelen een actualisatie is doorgevoerd (o.a. begrippenkader, indexatie, accountantsverklaring en rechtmatigheid). Mede in het licht van de nieuwe aanbestedingswet zullen we in 2016 de methodiek van bestuurlijk aanbesteden evalueren.

Rechtmatigheid

Door de grote veranderingen als gevolg van de decentralisaties lopen veel gemeenten en zorgaanbieders het risico dat ze niet kunnen voldoen aan de rechtmatigheidsvereisten. Het ontbreekt aan een landelijk normenkader of controleprotocol. Daarnaast zijn gemeenten afhankelijk van de aangeleverde informatie door het CAK (Centraal Administratie Kantoor) en de SVB. Eind 2015 is bekend geworden dat het rijk er toch voor gekozen heeft de accountantscontrole 2015 op een reguliere wijze te laten plaats vinden. In aanvulling hierop adviseert de VNG aan gemeenten het inregelen van de beheersorganisatie ten bate van de controle 2016 en 2017 voorop te zetten en de administratieve lasten voor 2015 zoveel mogelijk te beperken.

Gezien de noodzaak om de zorgcontinuïteit te waarborgen is er voor gekozen de systemen en processen niet leidend te laten zijn. Dit betekent echter niet dat er in 2015 geen controle op de geleverde zorg heeft plaatsgevonden. Op basis van de Modeloplegger rechtmatigheidsvereisten Wmo 2015 en Jeugdwet van de VNG en het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015 (iZA) zijn we om tafel gegaan met de gemeentelijke accountant om te overleggen hoe het controleproces zo goed mogelijk in te richten. Vervolgens zijn afspraken gemaakt met de aanbieders (aanvulling op de inkoopovereenkomsten) en uitvoeringsorganisatie Stipter.

ICT

Op basis van de ervaringen in 2015 is een intern aanbestedingsteam in het 2^e kwartaal van 2015 gestart met het ontwikkelen van een programma van eisen ICT-applicatie Wmo en Jeugd (front en back office). Op basis van dit programma is het aanbestedingsproces succesvol doorlopen en heeft geresulteerd in een overeenkomst met Info Support B.V. Belangrijke pluspunten van de nieuwe ICT-applicatie zijn:

- Integrale dossiervorming vanuit het principe één gezin, één plan, één regisseur;
- Beter sturingsinformatie, o.a. over de caseload per gids en per wijknetwerk;
- De afhandeling van het digitale berichtenverkeer gebeurt conform de nieuwste landelijke standaarden.

De implementatie van het nieuwe systeem is in september gestart en vanaf januari 2016 is het operationeel. Daardoor kan een forse efficiëncyslag worden doorgevoerd in de administratieve (backoffice) processen, ook bij de aanbieders.

Monitoring

Tot op heden is met name gemonitord op basis van cijfermatige informatie. De dashboards in de kwartaalrapportages geven inzicht in deze kwantitatieve informatie. In 2016 worden de kwartaalrapportages verder doorontwikkeld. Zo verwachten we in 2016 ook te beschikken over gegevens die ons meer inzicht geven in de individuele caseload, interne processen en doorlooptijden. Ook de Wisz-monitor voor de Participatiewet zal in 2016 verder worden doorontwikkeld zodat nog beter gemonitord kan worden of de instrumenten die worden ingezet effect hebben.

Naast de kwalitatieve sturingsinformatie wordt ook gestart met de pilot verhalenmonitor. Hiermee verwachten we een gestructureerd beeld vanuit inwonersperspectief te krijgen bij de ervaren kwaliteit van dienstverlening en zorg.

De VNG, KING en CBS ontwikkelen de gemeentelijke monitor sociaal domein. Vanaf 2016 gaan we gegevens hiervoor aanleveren, waardoor we nog beter zicht krijgen in gebruik, cliëntervaring en toegankelijkheid van voorzieningen.

Privacy reglement voor de dagelijkse praktijk

Voor zowel inwoners, gidsen als aanbieders van voorzieningen zullen richtlijnen ontwikkeld worden hoe de gemeente Dronten omgaat met het uitwisselen van persoonlijke gegevens en wat de gemeente verwacht van partijen. In 2016 starten we met de pilot ZorgMail. Dit is een beveiligd berichtenverkeer waarmee professionals van verschillende instellingen en gemeente veilig informatie kunnen uitwisselen. Verschillende zorgaanbieders, huisartsen en ziekenhuizen maken reeds gebruik van ZorgMail.

Toezicht op oneigenlijk gebruik, misbruik en opsporen van fraude

In 2015 is een start gemaakt met het opsporen van ten onrechte ontvangen Wmo-voorzieningen of PGB en het opsporen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wmo. In 2016 is het doel dat toezicht en handhaving integraal wordt uitgevoerd voor zowel de Wmo als de Jeugdwet, waar nodig/ mogelijk in samenhang met de Participatie.

Er is een aantal knelpunten geconstateerd betreffende de capaciteit voor bedrijfsvoering sociaal domein en Jeugd (beleid, inkoop & contractbeheer, (juridische) kwaliteitsbeleid & controle). Om dit te organiseren zijn extra middelen en menskracht nodig. De raad wordt voorgesteld de benodigde middelen voor de komende periode (2016 – 2017) uit de bestemmingsreserve beschikbaar te stellen.

4. Financieel kader

In de programmabegroting 2016 is het financiële kader uit het beleidsplan TSD bijgesteld op basis van de meicirculaire. Op basis van de septembercirculaire is dit beeld nogmaals (licht) bijgesteld en is een jaarschijf 2019 toegevoegd. Het beschikbare budget voor de Wmo en de Jeugdwet is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van de meicirculaire. Bij de Participatiewet is een extra korting doorgevoerd op re-integratie, oplopend tot ca. € 35.000 in 2018. Hierdoor loopt het (negatieve) verschil met het beleidsplan TSD op tot ruim € 350.000. Het aandeel Wsw is gelijk gebleven.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare budgetten.

Wmo	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal	9.188.869	9.161.058	8.786.968	8.622.169	8.573.255
Jeugd	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal	12.314.455	10.891.047	10.063.082	9.484.692	9.496.164
Participatiewet	2015	2016	2017	2018	2019
Re-integratie	1.016.241	897.418	819.238	776.454	789.680
Wsw	2.131.294	2.003.700	1.842.236	1.692.320	1.581.811
Totaal	3.147.535	2.901.118	2.661.474	2.468.774	2.371.491

In bijlage 1 is het bijgestelde kader op basis van de septembercirculaire opgenomen.

Ten opzichte van het financiële kader in het beleidsplan TSD heeft het rijk bij de mei en september circulaire afgelopen jaar forse extra kortingen doorgevoerd voor met name de jeugdwet en de participatiewet. De kortingen zijn als taakstelling verwerkt per transitie (zie delen A, B en C plus bijlagen). De Wmo-begroting is ten opzichte van het beleidsplan aangevuld met de (geraamde) inkomsten uit eigen bijdragen en de uitkering Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT).

Wat betekent dit voor de WMO?

Daar waar we in eerste instantie uitgingen van een licht groeiperspectief t.o.v. het implementatiejaar 2015, zien we nu dat ook het WMO-budget daalt. Dit terwijl de vraag naar zorg, onder andere door de toenemende vergrijzing, naar verwachting zal stijgen. De opgave om de vraag naar ondersteuning (huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf) terug te dringen en meer in te zetten op preventie en algemene voorzieningen wordt hierdoor alleen maar groter. In deel A wordt dit nader toegelicht.

Wat betekent dit voor de Jeugdwet?

Door het invoeren van een nieuw objectief verdeelmodel voor de Jeugdwet lopen de kortingspercentages voor de gemeente Dronten verder op tot circa 25% in 2018. Dit betekent een extra korting van 1,4 miljoen euro. Door deze ontwikkeling groeit het risico of we met de ingezette beleidsmaatregelen de beoogde transformatie tijdig en binnen het financiële kader kunnen realiseren. Het belang van preventie en een goed ingeregelde toegang (Dronter Koers) wordt nog belangrijker. In deel B wordt dit nader toegelicht.

Wat betekent dit voor de Participatiewet?

Ook voor de Participatiewet/ re-integratie zijn extra kortingen doorgevoerd. In het beleidsplan TSD hebben we geconstateerd dat er sprake is van een grotere en complexere doelgroep die met steeds minder middelen ondersteund moet worden richting arbeidsmarkt. Het gemiddeld budget per uitkeringsgerechtigde zou bij ongewijzigd beleid met meer dan 30% afnemen. De raad heeft voor 2015 en 2016 uit de bestemmingsreserve extra budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Participatiewet in afwachting van de besluitvorming over de organisatie van de uitvoering van de

Participatiewet in combinatie met de herstructurering van de Wsw (business case). In deel C wordt dit nader toegelicht.

In de afgelopen jaren is in de risicoparagraaf van programmabegroting en jaarrekening als kanttekening geplaatst dat het reeds bestaande tekort op de exploitatie van IMpact en de dekking van de personeelskosten voor de uitvoering van de wettelijke taken van de Participatiewet niet binnen het financiële kader van het sociaal domein vallen. Een eventueel tekort op de uitvoering van de Wsw wordt voor 2015 gedekt uit de rijksbijdrage Wsw. Voor 2016 dekt de gemeente Dronten een eventueel tekort uit de algemene middelen.

Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein

Bij de vaststelling van het beleidsplan TSD heeft de raad besloten om een bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein in te stellen. We zijn in 2015 gestart met een beginstand van € 1.995.660,-. De raad heeft om het tekort van de Participatiewet af te dekken voor 2015 een budget van € 130.000,- en in 2016 een budget van € 294.000,- beschikbaar gesteld.

In 2015 is een aantal ontwikkelingen (knelpunten) geconstateerd op basis waarvan wij de raad hebben voorgesteld in te stemmen met enkele onttrekkingen uit bestemmingsreserve (zie omkaderde tekstpassages). Ten aanzien van de capaciteit voor de interne organisatie constateren we knelpunten op 3 onderdelen:

1. Capaciteit Interventieteam en uitvoering Sociaal Calamiteiten Protocol (SCP)
2. Interne capaciteit uitvoering Jeugdwet
3. Interne capaciteit bedrijfsvoering sociaal domein breed

Bij de Participatiewet lopen we onder andere door de extra kortingen die het rijk heeft doorgevoerd ook aan tegen een dekkingstekort. Met deze actualisatie wordt in deel C voorgesteld voor 2016 aanvullend een extra budget van € 230.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Participatiewet (zie deel C voor nadere toelichting).

Begin stand	1.995.660	(inclusief rente)
Mutaties 2015	Bedrag	Toelichting
Storting restant werkdeel	132.000	
Onttrekking restant werkdeel	- 132.000	Ingezet voor uitvoering P-wet
Onttrekking project 'gelijke kansen'	- 33.257	
Onttrekking t.b.v. Participatiewet	- 130.000	Dekking tekort 2015 (raadsbesluit 2014)
Storting Wmo en Jeugd (jaarrekening)	pm	
Storting rente over 2015	pm	
Totaal	- 163.257	
Geraamde stand 31 -12-2015	1.832.403	
Mutaties 2016		
<u>Onttrekking P-wet</u>	- 524.000	Waarvan € 294.000 al vastgesteld
<u>Onttrekking Interventieteam/ SCP</u>	- 121.000	
<u>Onttrekking bedrijfsvoering/ Jeugdwet</u>	- 290.000	
Totaal	- 935.000	
Geraamde stand 31 -12-2016	897.403	
Mutaties 2017		
<u>Onttrekking P-wet</u>	pm	Afh. van resultaat business case.
<u>Onttrekking Interventieteam/ SCP</u>	- 95.000	
<u>Onttrekking bedrijfsvoering/ Jeugdwet</u>	- 140.000	
Totaal	- 235.000	
Geraamde stand 31 -12-2017	662.403	

Mutaties 2018		
Onttrekking Interventieteam/ SCP	- 95.000	
Totaal	- 95.000	
Geraamde stand 31 -12-2018	567.403	

De inkomsten uit rente zijn in dit overzicht nog niet verwerkt. Ook zal bij de jaarrekening 2015 de bestemmingsreserve nog aangevuld worden met de verwachte overschotten uit de Wmo en Jeugdwet. De omvang van de storting kan op dit moment nog niet met zekerheid geraamd worden. De schatting op dit moment is dat de storting enkele tonnen bedraagt.

Budgetten in sociaal domein nog niet 'ontschot'

De raad heeft in 2014 aangegeven dat de budgetten tussen de transities nog niet ontschot kunnen worden, omdat er zicht moet blijven op de uitgaven per transitie. Als er concrete aanleiding toe is kunnen budgetten uit de ene transitie wel ingezet worden bij een van de andere transities. Dit gegeven hebben we als volgt uitgewerkt.

- Binnen de Wmo is budget vrij gemaakt voor een werkbudget sociaal domein (door ontwikkeling Dronter Koers, facilitering gidsen en Interventieteam, relatiebeheer externe netwerken, inkoop, etc.);
- Binnen de Wmo wordt 0,8 fte formatie bekostigd voor een 3D-brede gids op de praktijkschool;

Voor het overige worden de overschotten per transitie bij de jaarrekening gestort in de bestemmingsreserve en tekorten bij de jaarlijkse begroting onttrokken aan de reserve. Zoals gezegd verwachten we over het jaar 2015 een overschot bij de Wmo en de Jeugdwet. De Participatiewet is binnen het financiële kader 2015 (neutraal) uitgevoerd.

Tenslotte maken we binnen de begroting van elke transitie gebruik van stelposten. Deze dienen als buffer voor eventuele overschrijding op de inkoop en bieden flexibiliteit als het gaat om onvoorziene uitgaven die niet binnen het bestaande aanbod gedekt kunnen worden.

Deel A: Actualisatie Wmo 2016

A1. Financieel kader en opgave 2016

Zoals in de 4e kwartaalrapportage te lezen is, blijven we binnen de begroting bij de Wmo. De overschrijding op maatwerk begeleiding is op te vangen door de stelpost Wmo (in verband met onzekerheden resultaten inkoop hebben we een buffer ingebouwd).

Begroting Wmo

	2015	2016	2017	2018	2019
Preventie en toegang	995.307	989.581	989.581	989.581	989.581
Wmo ondersteuning	5.112.596	5.118.382	4.733.915	4.733.915	4.733.915
Wonen, rollen, vervoer	1.315.891	1.289.026	1.237.005	1.237.005	1.237.005
Inkomensondersteuning (Wtcg/CER gelden)	408.247	510.132	524.516	531.859	531.859
Uitgaven Sociaal Domein breed	70.520	208.520	180.520	180.520	180.520
Uitvoeringskosten	475.814	488.957	488.957	488.957	488.957
Stelpost	791.571	680.406	732.870	617.836	568.921
Taakstelling HH	18.923	-123.946	-100.396	-157.504	-157.503
Totaal	9.188.869	9.161.058	8.786.968	8.622.169	8.573.255

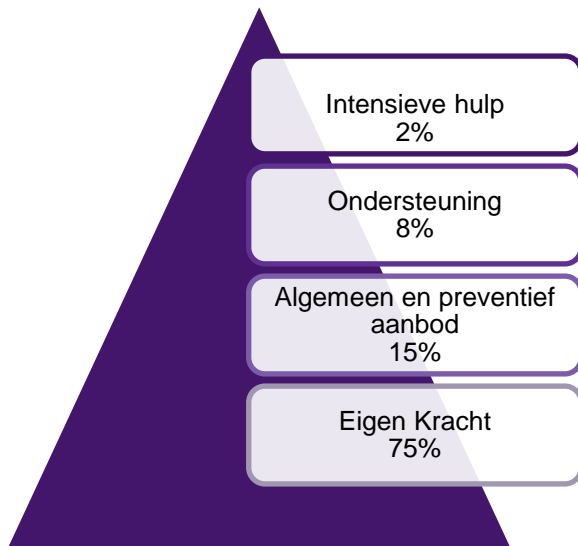
Voor de uitgebreide begroting zie bijlage 2.

Toelichting:

- Preventie en toegang betreft alle kosten die te maken hebben met de toegang tot ondersteuning (gidsen), het basisaanbod van algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning, inloopvoorziening GGZ, activiteiten van MEE en cliëntenondersteuning. 0,8 fte van de formatie beschikbaar voor gidsen/ WMO-consulenten wordt ingezet voor een 3D-brede gids op de praktijkschool.
- Wmo ondersteuning betreft alle kosten van de ondersteuning waarvoor inwoners een beschikking ontvangen van de gemeente zoals ondersteuning thuis, dagbesteding, kortdurende verblijf, persoonlijke verzorging, huishoudelijke ondersteuning t.b.v. een schoon en leefbaar huis.
- Wonen, rollen en vervoer betreft de kosten van woningaanpassing, rolstoelen, scootmobielen, regio taxi of individuele vervoersvoorziening
- Inkomensondersteuning betreft het budget dat de gemeente van het rijk ontvangt omdat de WTCG en CER gelden zijn vervallen. Met dit budget kunnen groepen met een laag inkomen gericht worden ondersteund. Hiervoor wordt vanuit het armoedebeleid met name de collectieve ziektekostenregeling gefinancierd (gemeentepolis).
- Uitgaven Sociaal Domein Breed betreft het budget voor de verdere implementatie van de Dronter Koers en voor het wettelijk verplichte toezicht Wmo
- Uitvoeringskosten zijn de personele kosten niet zijnde de kosten voor toegang en ICT.
- Stelpost is het budget dat dient als buffer voor eventuele overschrijding op de inkoop en voor onvoorziene/ onverwachte uitgaven.
- Taakstelling HH is nog niet verwerkt, omdat de verwachting is dat vanuit het rijk de budgetten voor huishoudelijk hulp nog bijgesteld zullen worden.

Opgave 2016

In de onderstaande piramide is te zien welk doel we nastreven in 2016. Bij het samenstellen van de piramide is een aantal aannames gedaan. In 2016 wordt een nulmeting uitgevoerd en zal blijken of deze eerste inschatting realistisch is. Op basis van de cijfers uit de 4de kwartaalrapportage sociaal domein weten we dat ruim 1.650 inwoners gebruik hebben gemaakt van een Wmo-voorziening in 2015. De exacte onderverdeling is terug te lezen in de 4de kwartaalrapportage.

Opgave 2016

Toelichting:

- Intensieve hulp is kortdurend verblijf, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, slachtoffers huiselijke geweld, nazorg ex gedetineerden, wonen in een instelling (verpleeghuis).
- Ondersteuning is ambulante hulp thuis, dagactiviteiten, persoonlijke verzorging en huishoudelijke hulp
- Algemeen en preventief aanbod is vrij toegankelijk hulp voor alle inwoners. Voorbeelden hiervan zijn maatschappelijke werk, inloopvoorziening, oppashulp, was- en strijkservice, tafeltje dekje, etc.
- Eigen Kracht is de ondersteuning die inwoners elkaar bieden in het eigen netwerk van familie, burens, vrienden of kerkelijk/ verenigingsverband.

A2. Speerpunten 2016

Hieronder lichten we de speerpunten specifiek voor de Wmo toe. De speerpunten hebben zowel betrekking op de inhoudelijke veranderingsopgave, als de werkwijze en de financiële opgave.

Pilot Familiezorg

De pilot familiezorg is in 2015 gestart met een basistraining voor alle gidsen. In 2016 krijgt familiezorg een vervolg in intervisiegroepen waarin de gidsen participeren. Doel is het verbinden van de methodiek aan dagelijks handelen en praktisch. Het kennismaken met de methodiek in de wijknetwerken is in 2016 eveneens aan de orde (onderdeel van opleidingsplan).

Pilot Vraag Elkaar

Vraag Elkaar is gestart met een kick-off in de Meerpaal. In 2016 wordt de methodiek verder uitgezet door onder andere Vraag Elkaar cafés te organiseren. Via Vraag Elkaar kunnen mensen vragen uitwisselen en iets voor elkaar betekenen. Het doel is om eigen kracht te bevorderen. Met Vraag Elkaar wordt ingespeeld op de trend dat mensen steeds korter en flexibeler vrijwilligerswerk doen. Daarnaast biedt Vraag Elkaar ook een ondersteuningsmodule voor mantelzorgers.

Versterken van het vrij toegankelijk aanbod van algemene voorzieningen

De bekendheid van het vrij toegankelijk aanbod van algemene voorzieningen zal vergroot moeten worden. Enerzijds gebeurt dit door het aanbod inzichtelijk te maken via de nieuwe digitale sociale kaart, anderzijds wordt Welzijn De Meerpaal gevraagd nadrukkelijker te fungeren als knooppunt tussen de informele hulpstructuren en de professionele ondersteuning. Op basis van de informatie die in de digitale sociale kaart ontsloten wordt, kan gericht worden nagegaan of er hiaten zijn in het aanbod, en zo ja, welke.

In 2016 gaan we ook na of er mogelijkheden zijn om onderdelen van maatwerk begeleiding in de vorm van vrij toegankelijk aanbod aan te bieden. Begeleiding en ondersteuning wordt zo gewoon mogelijk beschikbaar en inwoners met en zonder hulpvraag kunnen elkaar ontmoeten.

Cliëntondersteuning en cliënttevredenheid

Inwoners moeten worden gewezen op de mogelijkheden van onafhankelijke cliëntondersteuning. De contracten zijn hier inmiddels op aangepast. In 2016 moet blijken of het nu helder genoeg is ingeregeld. Op basis van de VNG basisvragenlijst wordt in 2016 de cliënttevredenheid gemeten. Aanvullend op deze kwantitatieve cliënttevredenheidsmeting wordt ook een kwalitatieve meting uitgevoerd (verhalenmonitor).

Kwetsbare groepen in beeld brengen

De bedoeling is dat inwoners langer zelfstandig thuis blijven wonen. Op dit moment hebben we nog onvoldoende inzicht in de omvang en de vragen van kwetsbare groepen mede in het licht van demografische ontwikkelingen. We willen een overzicht krijgen van het aantal ouderen, multiprobleem huishoudens, verwarde personen, langdurige zorggebruikers, en hun hulpvraag. Daarnaast gaan we de ervaringen van deze groepen met toegankelijkheid, bruikbaarheid en bereikbaarheid inzetten bij de doorontwikkeling van het aanbod.

Decentralisatie beschermd wonen

Per 1-1-2017 worden onderdelen van beschermd wonen overgeheveld naar de gemeenten. Dit zal in 2016 de nodige beleidscapaciteit vragen om dit in afstemming met de regio in te regelen. Verwacht kan worden dat het budget dat wordt overgeheveld niet in verhouding zal staan tot de taak die gevraagd zal worden.

Doen wat nodig is/ Meer doen met minder budget

Het budget dat de gemeente ontvangt moet blijven passen bij de (demografisch veranderende) vraag van onze inwoners. Door periodiek na te gaan of inwoners de voorziening of begeleiding nog nodig hebben wordt het gebruik van voorzieningen bewaakt. Een voorbeeld is dat sommige inwoners gestimuleerd kunnen (moeten) worden om gebruik te maken van algemene voorzieningen zoals het welzijnsaanbod van De Meerpaal of het openbaar vervoer in plaats van een maatwerkvoorziening.

Deel B: Actualisatie Jeugd 2016

B1. Financieel kader en opgave 2016.

Financieel kader

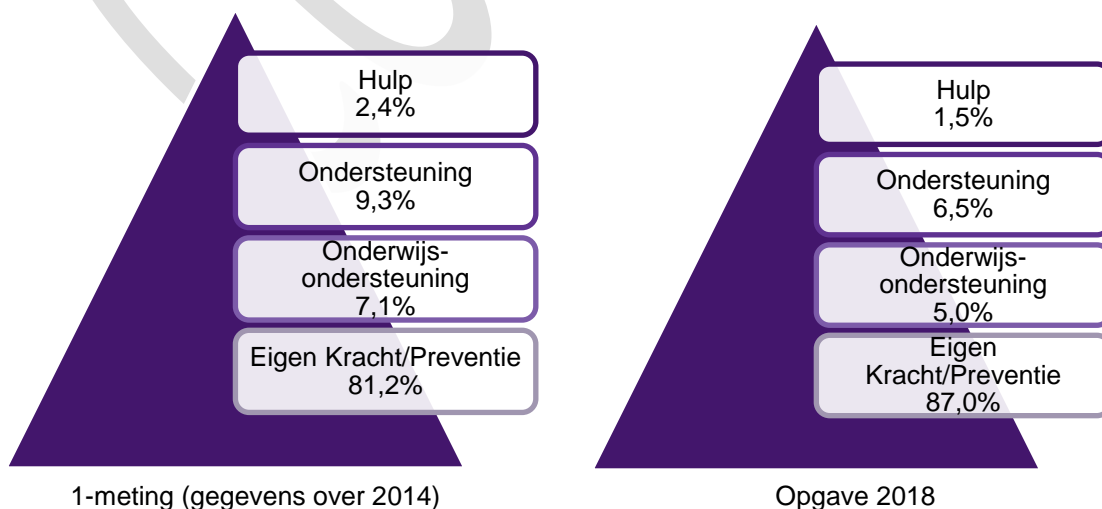
	2015	2016	2017	2018	2019
Toegang & Werkwijze en Preventie (lokaal)	1.488.467	1.819.833	1.869.833	1.980.655	1.980.655
Ondersteuning PGB (lokaal)	2.084.379	1.754.909	1.490.707	1.406.373	1.406.373
Ondersteuning ZIN (lokaal)	2.337.831	1.740.799	1.690.799	1.665.098	1.676.570
Hulp (regionaal)	5.670.294	4.882.982	4.384.117	3.842.551	3.842.551
Hulp ihkv veiligheid (regionaal)	792.131	692.524	627.626	590.015	590.015
Correctie september circulaire	-58.647	-	-	-	-
Ouderbijdragen	0	0	0	0	0
Totaal	12.314.455	10.891.047	10.063.082	9.484.692	9.496.164

Voor de uitgebreide begroting zie bijlage 3.

Op basis van de 4de kwartaalrapportage hebben we geconcludeerd dat de geïndiceerde kosten voor lokale ondersteuning hoger zijn dan de streefcijfers. De inschatting is dat op jaarbasis circa €120.000 meer geïndiceerd is dan begroot. Voor de regionale ondersteuning en hulp leek het in eerste instantie dat we minder uitgaven dan begroot was. De gegevens waren echter nog niet betrouwbaar. In februari beschikken we over het gecorrigeerde jaarresultaat. Op dit resultaat zal regionaal nog een verrekening plaatsvinden, op basis van het afgesproken solidariteitsprincipe. Het is dus nog te vroeg om met zekerheid te kunnen zeggen wat het financiële resultaat van de regionaal ingekochte jeugdhulp is.

Opgave 2016

In de periode 2015 tot 2018 neemt het budget jeugdhulp met bijna 3 miljoen af. Dit betekent dat de streefcijfers en de begroting jeugdhulp zoals opgenomen in het beleidsplan TSD bijgesteld moeten worden. In onderstaande piramides is te zien welke verschuiving we tot 2018 willen realiseren. Dit is vertaald naar een jaarlijkse opgave (zie onderstaande tabel). In aantallen betekent dit dat ten opzichte van 2014 84 jeugdigen gebruik gaan maken van ons ondersteuningsaanbod in plaats van hulp. De ombuiging van 9,3% ondersteuning naar 6,5% betekent dat circa 260 jeugdigen in plaats van ondersteuning het op eigen kracht gaan redden. Samen met het onderwijs willen we bereiken dat bijna 200 minder kinderen dan op dit moment onderwijsondersteuning ontvangen. De getallen zijn gebaseerd op de 1-meting jeugdhulp, deze 1-meting heeft betrekking op het jaar 2014.

	1-meting (2014)		2016		2017		2018	
	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen
Hulp	2,40%	224	2,00%	186	1,70%	158	1,50%	140
Ondersteuning	9,30%	867	8,50%	792	7,50%	699	6,50%	606
Onderwijsondersteuning	7,10%	662	6,50%	606	5,80%	541	5,00%	466
Eigen kracht/Preventie	81,20%	7568	83,00%	7736	85,00%	7922	87,00%	8108

B2. Speerpunten

Hieronder lichten we de speerpunten specifiek voor de Jeugd voor 2016 toe. De speerpunten hebben zowel betrekking op de inhoudelijke veranderingsopgave, de werkwijze, als op de financiële opgave.

Voortzetten beleidsmaatregelen

In 2015 is gebleken dat de beleidsmaatregelen die we in het beleidsplan hebben benoemd goed aansluiten bij de realiteit. In 2016 gaan we dan ook op de ingeslagen weg verder en houden vast aan de vastgelegde beleidspunten.

Meer inzetten op preventie

In 2016 zetten we nog meer in op preventie vanuit de gedachte dat vroegtijdige ondersteuning escalatie en inzet van jeugdhulp kan voorkomen. Samen met aanbieders van jeugd GGZ wordt de aansluiting van jeugd GGZ met het onderwijs en de gidsen jeugd (praktijkondersteuners jeugd bij de huisartsen) vorm gegeven. In 2016 worden extra middelen beschikbaar gesteld voor preventieve activiteiten om hier uitvoering aan te geven.

Doelgroep 0 – 5 jaar

Nu de jeugdhulp steeds meer ingebed raakt in het onderwijs richt we ons in 2016 op de doelgroep 0 tot 5 jaar. De voorzieningen die op de scholen geboden worden, breiden we zoveel mogelijk uit naar de voorschoolse voorzieningen. We stellen een gids aan, specifiek voor deze doelgroep. Ook onderzoeken we samen met de voorschoolse voorzieningen en de jeugdgezondheidszorg de mogelijkheden om peuters op te vangen die momenteel dagbehandeling buiten onze gemeente ontvangen.

Regionale samenwerking

Na een hectisch jaar om samen met alle Flevolandse gemeenten tot een eenduidige aanpak te komen, zetten we in 2016 de regionale samenwerking scherper neer. We maken daarbij strakkere afspraken met de andere gemeenten en varen een duidelijke koers.

Inzet Veilig Thuis

Eén van de uitgangspunten van ons beleid is dat kinderen veilig horen op te groeien. Daarom zetten we in 2016 nog meer in op het creëren van een veilige thuissituatie. Dit doen we door de inzet van Veilig Thuis beter te organiseren en duidelijke afspraken hierover te maken.

Monitoring

Momenteel hebben we onvoldoende zicht op de inzet van het voorveld. Om hier een beter beeld van te krijgen en het aanbod te monitoren, ontwikkelen we een instrument om de inzet efficiënt en overzichtelijk vast te leggen.

Clientparticipatie en –vertegenwoordiging

Van oudsher zijn de cliënten jeugdhulp lastig te bereiken vanwege de vaak heftige problematiek. In 2016 proberen we opnieuw in contact te komen met deze doelgroep. We gaan met cliënten in gesprek om een beter beeld te krijgen van hun behoeften en de klanttevredenheid. Eventuele cliëntinitiatieven zullen we waar mogelijk faciliteren.

Pilot maatwerk jongeren sociaal domein

In 2015 heeft het college vanuit de 3 transitie middelen beschikbaar gesteld voor een pilot maatwerk jongeren sociaal domein (in totaal € 60.000). De kern van de pilot is dat de gidsen die met de doelgroep jongeren te maken hebben vanuit de P-wet, de Wmo of de Jeugdwet maatwerk kunnen leveren om de jongeren op weg te helpen en perspectief te bieden (school/dagbesteding/werk). De inzet wordt alleen gedaan als er geen aanbod vanuit de afzonderlijke transitie of aanbod vanuit het onderwijs beschikbaar is en jongeren tussen wal en schip dreigen te vallen. De verwachting was dat ingezet zou worden op circa 15 jongeren. In 2015 is voor 5 jongeren maatwerk ingezet (ca. € 10.000). De mogelijkheid om maatwerk in te zetten, wordt zeer gewaardeerd. Daarom zal voor 2016 de pilot worden voortgezet. Hiervoor is € 20.000 gereserveerd vanuit de post Preventie en Toegang jeugdhulp. Voorwaarde voor de inzet is dat er sprake moet zijn van kortdurende inzet.

CONCEPT

Deel C: Actualisatie Participatiewet 2016

C1. Financieel kader met toelichting

	Begroting	Voorgestelde begroting	Voorgestelde begroting	Voorgestelde begroting	Voorgestelde begroting
	2015	2016	2017	2018	2019
Instrumenten voor werkgevers	144.000	113.000	113.000	113.000	113.000
Instrumenten voor werkzoekenden	840.000	776.000	776.000	776.000	776.000
Stelpost voor onvoorziene projecten (10% budget)		89.742	81.924	77.645	79.868
Eigen uitvoering - handhaving (2fte)	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Eigen uitvoering - interne personele kosten	100.000	89.742	81.924	77.645	79.868
Subtotaal	1.244.000	1.228.484	1.212.848	1.204.291	1.208.736
Budget re-integratie septembercirculaire 2015	1.016.241	897.418	819.238	776.454	798.680
Meeneemregeling 2014/2015	45.000	-	-	-	-
Tekort	182.759	331.066	393.610	427.837	410.056
1,65 fte (loonwaardebepaling, jobcoaching, werkcoach)		132.000	132.000	132.000	132.000
0,33 fte beleidscapaciteit		26.500	26.500	26.500	26.500
Uitvoeringsbudget meircirculaire 2014		- 12.000	- 12.000	- 24.000	- 34.000
Tekort (incl. 1,98 fte)	182.759	477.566	540.110	562.337	534.556
Ondersteuning doelgroep Wsw-oud; volgens beleidsplan	2.149.000	2.049.000	1.942.000	1.839.000	1.839.000
Budget Wsw-oud September circulaire 2015	2.131.294	2.003.700	1.842.236	1.692.320	1.581.811
Tekort	17.706	45.300	99.764	146.680	257.189
Totale begrote kosten	3.393.000	3.435.984	3.313.348	3.201.791	3.206.236
Totaal budget	3.192.535	2.913.118	2.673.474	2.492.774	2.414.491
Tekort	200.465	522.866	639.874	709.017	791.745

Voor de uitgebreide begroting zie bijlage 4.

Toelichting begroting:

De uitvoering van de Participatiewet is in 2015 binnen de financiële kaders gebleven. Het geraamde tekort van € 130.000 was in september 2014 al door raad via een onttrekking aan de bestemmingsreserve aan de jaarschijf 2015 toegevoegd.

Voor de begroting 2016 e.v. zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd ten opzichte van de begroting 2015. Het gaat hierbij om kostenbesparende aanpassingen die geen afbreuk doen aan de inzet op toeleiding naar werk of een andere vorm van participatie. Middelen worden slimmer ingezet. Het gaat om de volgende aanpassingen die leiden tot kostenbesparing:

- **Jobcarving** wordt niet meer ingekocht. Dit product kan kosteloos bij het UWV worden aangevraagd.
- **Kosten loonwaardebepaling** blijven beperkt tot de vaste kosten voor Matchcare ad. € 23.000. In het beleidsplan is uitgegaan van het feit dat we het bepalen van de loonwaarde laten uitvoeren door derden en dus inkopen. Dit is niet nodig omdat consultants van de afdeling Sociale Zaken hiervoor zijn opgeleid.
- Binnen de begrotingspost '**regie bij multi-problematiek**' valt o.a. de ondersteuning van zware zorgklanten. Deze ondersteuning wordt ingehuurd ad. € 118.000. Deze inhuur wordt vervangen door tijdelijke indienstneming ad. € 80.000.
- **Wachtlijst Wsw/banenafpraak**: deze middelen die zijn meegenomen uit voorgaande jaren en waren voor 2015 begroot voor het plaatsen van mensen op een garantiebaan met behulp van zgn. werkgeversarrangementen. Voorbeelden hiervan zijn het bekostigen door de gemeente van een cursus of korte opleiding. In 2015 is gebleken dat er voldoende ruimte is voor arrangementen ook voor deze doelgroep binnen de begrotingspost 'arrangementen werkgevers (diversen)'. Vanaf 2016 zijn daarom geen middelen meer begroot.

Er zijn twee kostenposten toegevoegd aan de begroting. Het betreft hier personeelskosten.

- Het gaat om 1,65 fte voor de uitvoering van deels wettelijke taken: loonwaardebepaling, jobcoaching en de inzet van een extra werkcoach
- Inzet van 0,33 fte beleidscapaciteit in verband met nieuwe taken.

Deze kosten zijn in 2015 gedekt uit incidentele middelen die in 2016 niet meer beschikbaar zijn. De kosten worden vanaf 2016 gedekt vanuit het participatiebudget.

Op basis van deze begroting wordt voorgesteld voor 2016 aanvullend een extra budget van € 230.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Participatiewet. Dit budget is nodig om de extra korting van € 178.000 te compenseren en het tekort van € 52.000 om personeelskosten/ inhuur ingezet voor nieuwe taken af te dekken.

C2. Speerpunten

Hieronder lichten we de speerpunten specifiek voor de Participatiewet voor 2016 toe. De speerpunten hebben zowel betrekking op de inhoudelijke veranderingsopgave, de werkwijze, als op de financiële opgave.

Onderzoek keuze nieuwe uitvoeringsstructuur Wsw en Participatiewet (business case)

De gemeenten Kampen en Dronten hebben een analyse gevraagd van mogelijke varianten voor een nieuwe uitvoeringsstructuur voor de Wsw en de Participatiewet waarbij rekening gehouden wordt met drie opgaven:

1. De maatschappelijke opgave om mensen naar werk te leiden;
2. De financiële opgave om verschillende doelgroepen te begeleiden;
3. De meest passende uitvoeringsstructuur.

Proces: De besluitvorming staat gepland in mei 2016. Hieraan voorafgaand vindt nog een informerende raad in de maand maart plaats. Na de besluitvorming wordt er een periode van een half jaar uitgetrokken voor de implementatiefase.

Dronten aan zet met de Participatiewet

Het college heeft de ambitie uitgesproken om binnen de gemeente de komende vier jaar negen werkplekken te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt; 5 reguliere werkplekken

en 4 banen in het kader van de landelijke afsprakenover 'garantiebanen'. In de jaren 2016 en 2017 starten we met vier banen in de vorm van een pilot. Op basis van de pilot wordt gekeken op welke wijze de gemeente Dronten aan deze ambitie verder invulling wil geven. De gemeente Dronten neemt hiermee als één van de grootste werkgevers zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van de afspraken in het landelijke Sociaal Akkoord.

Doorontwikkeling lokale en regionale werkgeversbenadering

Het regionale werkbedrijf Flevoland is sinds juni 2015 van start gegaan. Samen met de werkgevers en werknemersorganisaties wordt gewerkt aan een agenda waarmee mensen die in aanmerking komen voor een garantiebaan een kans wordt geboden. De vijf Flevolandse gemeenten, UWV, en de werkgevers en werknemersorganisaties zetten zich de komende periode gezamenlijk in om het doel van 400 banen te bereiken in de jaren 2015-2016. Het lokale werkgeversservicepunt is het uitvoeringspunt waar het werkgeverscontactteam samen met de werkgevers zich verder inzetten voor het creëren van de garantiebanen.

Sinds de start van "DeWerkplek" eind 2013 zijn er al meer dan 225 werkzoekenden via het werkgeverscontactteam aan het werk geholpen. Het werkgeverscontactteam heeft in 2016 de ambitie om verder te gaan op de ingeslagen weg en de werkgevers (o.a. MKB) verder te ontzorgen. Het team blijft inzetten op het geven van presentaties aan werkgevers (o.a. burens ontmoet burens), "DeWerkplek on tour", de nieuwsbrief De Werkplek en het maken van meerjarenafspraken. Naast individuele matching wordt gericht de dialoog opgezocht met groepen bedrijven in een sector om banen te creëren. De gesloten overeenkomst met Van der Staay Food Group in het kader van het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij de uitbreiding van hun bedrijf Freshcare is een mooi succes dat in 2016 verder wordt vormgegeven. Waar mogelijk zullen we ook nieuwe kansrijke samenwerkingsverbanden met werkgevers tot stand brengen.

Kwetsbare jongeren en de arbeidsmarkt

Regionaal gaan we afspraken maken over de samenwerking tussen gemeenten, Praktijkonderwijs (Pro) en Voorgezet Speciaal Onderwijs (VSO) om kwetsbare jongeren op de reguliere arbeidsmarkt te plaatsen, of door te laten stromen naar een vervolgopleiding. De beschikbare instrumenten van ketenpartners zullen daarbij op elkaar afgestemd moeten worden, zodat werkgevers 'ontzorgd' worden. Bij de aanpak van zorgjongeren richting school, stage of regulier werk werken RMC/leerplicht, gidsen participatiewet en de gidsen jeugd al samen in de uitvoering.

Coöperatie

Op dit moment zetten we in op individuele matching en meerjarencontracten. Werkgevers zijn bereid om samen duurzaam op te trekken in het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Samen met werkgevers onderzoeken we hoe onze doelen en de doelen van werkgevers nog duurzamer aan elkaar kunnen verbinden. Een samenwerking in de vorm van een coöperatie kan een goede volgende stap zijn. Werkgevers kunnen dan meer zelf sturing geven gericht op het bieden van kansen aan mensen voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is, vanuit betrokkenheid bij de Drontense samenleving maar ook vanuit eigen belang.

Pilot project 'brede aanpak statushouders'

De doelstelling van de pilot is tweeledig:

1. Inzicht verkrijgen in en het vaststellen van de arbeidsmogelijkheden van de statushouders
2. Het bevorderen van uitstroom van de mannelijke statushouders in Dronten richting reguliere arbeid.

De pilot moet leiden tot brede aanpak voor statushouders gericht op integratie en uitstroom naar reguliere arbeid.

Transparant maken van het aanbod voor werkgevers

Door middel van het transparant maken van geanonimiseerde cv's van klanten voor werkgevers middels een uitbreiding van de website van DeWerkplek waarin deze informatie voorziet en/ of een 'App' komen vraag en aanbod nog beter bij elkaar. Werkgevers kunnen op deze wijze zelf zoeken in de 'kaartenbak' van de gemeente en mensen uitnodigen voor een sollicitatiegesprek.

Efficiëntere inzet van gidsen en financiële middelen op snijvlak Participatiewet en WMO

Er zal een andere verdeling van het zorgbestand over WMO gidsen en P-wet gidsen worden gemaakt bij klanten die gebruik maken van meerdere voorzieningen vanuit de Participatiewet en de WMO. Het doel is een efficiëntere inzet van de gidsen en middelen waardoor de klant nog beter wordt geholpen.

CONCEPT

Bijlage 1: Bijgesteld financieel kader (september circulaire 2015)

Bijlage 2: Meerjarenbegroting WMO

Bijlage 3: Meerjarenbegroting Jeugd

Bijlage 4: Meerjarenbegroting Participatiewet

Bijlage 5: Gedragscode raad hoe om te gaan met calamiteiten

Documenten ter inzage:

- Actualisatie regionaal beleidsplan Jeugd
- Het Regionaal Kompas 2015-2017

CONCEPT

CONCEPT